

Društvo multiple skleroze PGŽ, Kružna 7, Rijeka
Udruga "Medicinska konoplja", Lojenov prilaz 2, Zagreb
Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka, Ružićeva 12/2, Rijeka
Udruga osoba s mišićnom distrofijom Primorsko – goranske županije, Milutina Barača 22b, Rijeka
Udruga žena operiranih dojki „Nada“, Milana Smokvine Tvrdog 5/I
Udruga „Konoplja pomaže“, Bregi 44A, Matulji

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
KSAVER 200a
10000 ZAGREB
N/R ministra g. Siniše Varga

Prijedlog modela regulacije uzgoja konoplje za potrebe liječenja

Zagreb, 28.09.2015.

1. UVOD

U trenutka kada smo nadohvat primjene konoplje u medicini, nameće se važno pitanje; tko i kako će uzgajati konoplju za potrebe liječenja. U praksama zemalja koje su već implementirale ili koje implementiraju upotrebu konoplje u medicini, postoje različita rješenja.

1. Sjedinjene Američke Države

U SAD-u regulativa o uzgoju poznaje različite prakse. Neke države licenciraju uzgajivače te putem ovlaštenih prodajnih mjesta (dispensary) vrše distribuciju pacijentima koji imaju recept. U nekim državama treće osobe (caregivers) uzgajaju za potrebe konkretnih pacijenata. U svim saveznim državama (23), osim New Jerseyja, u kojima je legalna upotreba konoplje u medicini, dozvoljen je uzgoj bolesnicima za potrebe liječenja.

2. Kanada

U Kanadi je postojao sustav 'Caregivera', koji je nedavno napušten. U novom sustavu licencirani proizvođači proizvode za sustav. Uzgoj bolesnicima je u starom sustavu bio dopušten, a trenutno je u tijeku sudski proces u kojem se bolesnici bore za pravo uzgoja. Za vrijeme trajanja procesa, uzgoj bolesnicima je dopušten.

3. Nizozemska

U Nizozemskoj jedna ovlaštena tvrtka proizvodi za sustav. Distribuciju vrši Nizozemski ured za medicinsku konoplju. U Nizozemskoj svaka odrasla osoba za svoje potrebe može uzgajati 4 biljke.

4. Češka

U Češkoj je licencirana jedna pravna osoba koja će proizvoditi za sustav.

5. Izrael

Izrael je u zadnjim promjenama sustava medicinske konoplje osnovao regulatorno tijelo pri Ministarstvu zdravlja, uzgoj za sustav je organiziran kroz licencirane uzgajivače. Izraelski sustav poznaje i trenere medicinske konoplje, koji bolesnicima pomažu savjetima pri izboru pripravka, sorte, i protokola uzimanja lijeka. Treneri medicinske konoplje su dio nevladinog sektora.

6. Italija

U Italiji službeni uzgoj vrši visoko vojno učilište. Trenutno su u fazi probnog uzgoja.

7. Austrija

Za potrebe sustava u Austriji uzgaja Agencija za poljoprivredu.

Grupa udruga oboljelih, kao i udruge koje se bave problematikom konoplje u liječenju zalažu se za model koji će iskoristiti pozitivnu praksu ostalih zemalja, pa i otići korak dalje u regulativi uzgoja.

2. PRIJEDLOG REGULACIJE UZGOJA

- 1. Dozvoliti uzgoj bolesnicima za potrebe vlastitog liječenja**
- 2. Licencirati znanstvenu instituciju koja će uzgajati konoplju za potrebe sustava**

Obrazloženje:

2.1. Dozvoliti uzgoj bolesnicima za potrebe vlastitog liječenja

Uzgoj za potrebe liječenja u vlastitom prostoru pruža brojne benefite bolesnicima. Cijena uzgoja konoplje s jedne strane nije visoka, dok bi kronični bolesnici koji koriste konoplju svakodnevno s druge strane imali velike izdatke pri kupnji lijeka. Ukoliko bi se dopustio uzgoj za osobne potrebe liječenja, oboljelima slabijeg imovinskog stanja omogućilo bi se da na jeftin način dođu do lijeka. Na taj način rasteretio bi se i dio sustava medicinske konoplje. Trenutna situacija na terenu je takva da velika većina oboljelih nabavlja lijek upitne kvalitete na crnom tržištu. Ta populacija oboljelih je u nezavidnom položaju i bolesnici doslovno ovise o interesima kriminalnog miljea, što često dovodi i do situacija gdje se bolesnicima prodaju pripravci koji ili su izrazito loše kvalitete ili nemaju nikakve veze s konopljom. Cijene takvih proizvoda na crnom tržištu su izrazito visoke.

Manji dio oboljelih, uglavnom zbog cijene, upustio se u uzgoj za svoje potrebe. Ta populacija oboljelih je u znatno boljoj poziciji. Kvaliteta lijeka je u pravilu na izrazito visokoj razini, a cijena lijeka je niska.

Druga važna činjenica je mogućnost uzgoja adekvatnih sorti za nečiju tegobu. Konoplja kao i većina lijekova ima izrazito individualno djelovanje, što i potvrđuju preporuke za doziranje farmaceutskih lijekova na bazi kanabinoida. U svim sortama konoplje za sada su identificirana ukupno 254 aktivna sastojka. Postoji preko 1000 sorti konoplje na svijetu, i svaka od tih sorti ima specifičan sastav i udio aktivnih tvari. Za sada se proučava djelovanje svega 5-6 fitokanabinoida, dok su oskudna klinička ispitivanja provode u nedovoljnoj širini tek za dvije aktivne tvari (THC, CBD). S druge strane nekoliko vrhunskih svjetskih znanstvenika s polja kanabinoida, proučava tzv. "Entourage effect", koji govori o sinergijskom učinku različitih aktivnih tvari, a koji ima znatno jači učinak od pojedine aktivne tvari. Izbor sorte za liječenje je izuzetno važan, i najčešće je ključan u liječenju neke bolesti ili olakšavanju simptoma. Za očekivati je da će oboljeli koji već uzgajaju nastaviti sa takvom praksom, što znači da ukoliko im se ne dozvoli uzgoj, da će i dalje biti u sukobu sa zakonom, što je potpuno besmisleno.

Treća važna dobrobit uzgoja za osobne potrebe liječenja, leži u samoj aktivnosti uzgoja. Naime, oboljeli uzgajivači osjećaju pozitivne psihološke efekte i u samoj činjenici da sami sebi uzgajaju lijek. Uzgoj bilja je sam po sebi aktivnost koja ima pozitivne učinke na čovjeka, no kada bolesnici koji su često u lošoj psiho-fizičkoj kondiciji, počnu sa uzgojem biljke koja ih liječi, tada se ta aktivnost izrazito pozitivno odražava na njihovo opće stanje.

Prirodno pravo svakog čovjeka je da u prirodi sam sebi uzgoji ili ubere hranu, ali i lijek. To načelo je prakticirano kroz čitavu povijest čovječanstva, no u današnjem sustavu se polako dokida takva praksa. Svaki čovjek je jedini vlasnik svoga tijela, i kao takav ima neotuđivo prirodno pravo na izbor lijeka, način liječenja ili neliječenja.

Prakse SAD-a i Kanade pokazuju da se "curenje" konoplje na crno tržište događa kada treće osobe (caregivers) uzgajaju za potrebe bolesnika. Zabilježeni su i slučajevi kada je od licenciranih proizvođača konoplja pronalazila put do uličnih dilera. Oboljeli koji uzgajaju za svoje potrebe u pravilu nisu dio crnog tržišta, količine koje bolesnici uzgajaju su neznatne, i zapravo nema podataka iz SAD-a i Kanade o slučajevima kada su bolesnici zlouporabili sustav. Motivi zbog kojih bolesnici uzgajaju su daleko od kriminalne aktivnosti.

2.1.1 Prijedlog modela

Regulatorno tijelo za medicinsku konoplju izdaje dozvole bolesnicima koji žele uzgajati za potrebe vlastitog liječenja. Uzgajati mogu samo oboljeli ili članovi najuže obitelji, i to isključivo u prostoru bolesnika. Dozvoljeno je uzgajati 9 biljki u cvjetanju za potrebe vlastitog liječenja. Svi koji uzgajaju za potrebe liječenja, moraju u policiji prijaviti prostor u kojem uzgajaju. Policija u bilo kojem trenutku može pregledati zalihe lijeka, provjeriti uzgoj i dobiti podatke o doziranju lijeka. Nevladin sektor bi putem udruga i savjetodavnih službi pružio sve nivoe pomoći oboljelima što je s obzirom na subjektivnu pozadinu i učinke terapije medicinskom konopljom nužnost.

2.2 Licencirati znanstvenu instituciju koja će uzgajati konoplju za potrebe sustava

Uzgoj konoplje od strane znanstvene institucije za potrebe sustava donosi mnoge koristi. Cijena lijeka bila bi niža, jer ne bi novac bio najvažniji motiv za uzgoj. U takvom sustavu sav prihod zapravo ostaje u sustavu. U takvom sustavu pruža se prilika za razvoj znanosti u nemjerljivom opsegu. Proučavanje primjene konoplje u medicini je jedna široka i propulzivna grana znanosti. Država bi trebala i poticati razvoj znanosti iz prihoda od konoplje. Kvaliteta lijeka uzgojenog znanstvenim pristupom bila bi sigurno vrlo visoka. Kontrola bi bila vrlo jednostavna i jeftina, mogućnost "curenja" na crno tržište bila bi minimalna. Takav sustav zapravo nema manu.

2.2.1 Prijedlog modela

Regulatorno tijelo daje dozvolu za uzgoj odabranoj znanstvenoj instituciji. Regulatorno tijelo izvršit će nadzor prostora za proizvodnju prije početka proizvodnje. Država će iz proračuna izdvojiti sredstva potrebna za izgradnju prostora za proizvodnju i za nabavku sredstava za rad za pokretanje proizvodnje. Znanstvena institucija će 10% prihoda uplaćivati u državni proračun. Znanstvena institucija će 10% prihoda uplaćivati u fond iz kojeg će se financirati kliničke probe. Distribucija bi se odvijala kroz sustav ljekarni

3. ZAKLJUČAK

Ovaj model je zamišljen kako bi od njega imali koristi oboljeli, sustav i država. Predložena rješenja su jednostavna za implementaciju i jeftina. Implementacijom ovakvog sustava Hrvatska bi se brzo pozicionirala kao znanstvena meka za proučavanje konoplje, što bi imalo široke pozitivne efekte na društvo.

Slijedom iznesenog predložimo Ministarstvu zdravlja donošenje sljedeće

O D L U K E

- 1. Ministarstvo zdravlja će donijeti podzakonske akte koji će omogućiti uzgoj konoplje za potrebe sustava, i uzgoj konoplje za potrebe vlastitog liječenja**
- 2. Ministarstvo zdravlja će donijeti odluku o licenciranju znanstvene institucije koja će proizvoditi cvijet i ekstrakt za potrebe sustava**

Vladi Republike Hrvatske predlažemo donošenje sljedeće odluke

- 1. U proračunu za 2016. g. osigurati sredstva potrebna da licencirana znanstvena institucija započne sa uzgojem konoplje za primjenu u medicini**

Društvo multiple skleroze PGŽ

Udruga "Medicinska konoplja

Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka

Udruga osoba s mišićnom distrofijom PGŽ

Udruga žena operiranih dojki „Nada

Udruga „Konoplja pomaže“